

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
АТНИНСКИЙ РАЙОННЫЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

422750, село Большая Атня,
улица Советская, дом 38

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭТНӘ РАЙОНЫНЫҢ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422750, Олы Этнә авылы,
Совет урамы, 38нче йорт

Тел./факс: 8(84369)21020, E-mail: atnya@tatar.ru, сайт: atnya.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

11 апрель 2023

КАРАР

№ 298

**«2023 елга Этнә муниципаль районының жирле әһәмияттәге гомуми
файдаланудагы юлларында юл эшләре турында» муниципаль программасын
раслау турында**

Муниципаль район чикләрендә урнашкан жирле әһәмияттәге гомуми
файдаланудагы автомобиль юлларын үстерүне тәэмин итү максатларында, «Россия
Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003
елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясына ярашлы
рәвештә, Этнә район башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. “2023 елга Этнә муниципаль районының жирле әһәмияттәге гомуми
файдаланудагы юлларында юл эшләре турында” муниципаль программаны
расларга (1 нче кушымта).
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының (<http://pravo.tatarstan.ru>.) рәсми
хокукый мәгълүмат порталында һәм Татарстан Республикасы Этнә муниципаль
районының (<http://atnya.tatarstan.ru>) рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Этнә район башкарма
комитеты житәкчесе урынбасары М.Л.Халиковка йөкләргә.

Житәкчесе

А.Ф.Каюмов

Инче Кушымта
Этнэ район башкарма комитеты
« 11 » апрель 2023 №298
карарына

**“2023 елга Этнэ муниципаль районының жирле эһәмияттәге гомуми
файдаланудагы юлларында юл эшләре турында”
муниципаль программа паспорты
(алга таба – программа)**

Муниципаль программаның исеме	“2023 елга Этнэ муниципаль районының жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларында юл эшләре турында”
Программаның жаваплы башкаручысы	Этнэ район башкарма комитеты
Программаның максаты	Этнэ муниципаль районы торак пунктлары чикләрендә халыкның социаль-икътисади ихтыяжларын тәэмин итүче жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын саклау һәм үстерү
Программаның бурычлары	<p>1. Этнэ муниципаль районы торак пунктлары чикләрендә урнашкан жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән саклануын тәэмин итү.</p> <p>2. Жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм аларда ясалма корылмаларны юл категориясенә туры килгән дәрәжәдә, юлларны һәм алардагы корылмаларны тоту юлы белән саклау.</p> <p>3. Автомобиль юлларын ремонтлау һәм капитал ремонтлау хисабына жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының норматив таләпләренә туры килгән озынлыгын саклау.</p> <p>4. Норматив таләпләргә туры килгән жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлыгын арттыру.</p>
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2023 ел
Программаның	1. Этнэ муниципаль районы торак пунктлары

<p>максатчан күрсәткечләр</p>	<p>чикләрендә урнашкан, транспорт-эксплуатация күрсәткечләренә норматив таләпләргә җавап бирмәгән жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының, урам тротуарларының озынлыгы өлеше.</p> <p>2. Хәрәкәтне артык йөкләү режимында хезмәтләндерүче жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлыгы өлеше.</p> <p>3. Этнә муниципаль районы чикләрендә урнашкан жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләре саны, юл шартлары аркасында.</p>
<p>Программаның төп чаралары исемлегенә</p>	<p>1. Тротуар төзелеше, мәйданчыклар төзелеше, Этнә муниципаль районы территориясендә яктырту жайланмасы.</p> <p>2. Этнә муниципаль районының юл хужалыгы белән идарә итү системасын камилләштерү.</p>
<p>Программаны ресурслар белән тәмин итү</p>	<p>Программаны финанслау Этнә муниципаль районы территориясендә жирле бюджет акчалары хисабына карала;</p> <p>2023 елга финанслауның гомуми күләме 11 005,23 мең сум тәшкил итә;</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм район бюджеты акчаларының мөмкинлекләрен исәпкә алып төзәтелергә тиеш</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Муниципаль программаны гамәлгә ашыру вакытында район территориясендә 1999 кв. м мәйданлы объектлар төзекләндереләчәк; Олы Атия авылы, Совет урамы, озынлыгы 120 м булган тротуар төзү планлаштырыла; юл билгеләре урнаштыру белән ясалма тигезсезлекләр төзү планлаштырыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Олы Мәңгәр авылы, Ленин урамы - Олы Этнә авылы, К.Маркс урамы - Куәм авылы, Ленин урамы <p>Олы Этнә авылының юл билгеләрен урнаштыру, Олы Этнә авылының Совет урамы, 2 (урта гомуми белем бирү мәктәбе) жәяүлеләр үтүе жайланмасын төзү.</p>

1 БҮЛЕК. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМЭЛГЭ АШЫРУ ӨЛКӨСЕНЕҢ АГЫМДАГЫ ТОРЫШЫНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1. Этнэ муниципаль районы икътисадына автомобиль юллары һәм урам тротуарлары челтәре үсешенә йогынтысы.

Юл хужалыгы икътисадның тармакларының берсе булып тора, аның үсеш турыдан-туры ил икътисадының гомуми торышына бәйле, һәм шул ук вакытта юл хужалыгы икътисад инфраструктурасының бер элементы буларак аның үсешенә йогынты ясый.

Автомобиль транспорты, иң киң таралган мобиль транспорт төрләренән берсе буларак, төрле инженерлык корылмалары комплексы белән автомобиль юлларының үсеш алган челтәрен таләп итә. Автомобиль юллары, катлаулы инженер-техник корылмалар буларак, берничә үзенчәлеккә ия, атап әйткәндә:

- автомобиль юллары материал күп таләп итә торган, күп вакыт таләп итә торган линия корылмалары булып тора, аларны тоту зур финанс чыгымнары таләп итә;

- башка транспорт төрләреннән аермалы буларак, автомобиль - һәркем өчен иң уңайлы транспорт төре, ә аның аерылгысыз элементы - автомобиль юлы - илнең барлык гражданнына, транспорт чаралары йөртүчеләренә һәм пассажирларына һәм жәяүлеләргә ачык;

- төзелешнең югары башлангыч бәясеннән тыш, автомобиль юлларын реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту да зур чыгымнар таләп итә.

Һәрбер товар кебек үк, автомобиль юлы да билгеле бер куллану үзлекләренә ия, атап әйткәндә: хәрәкәт итүнең уңайлылыгы һәм уңайлылыгы; хәрәкәт тизлеге; үткөрү сәләте; хәрәкәт куркынычсызлыгы; хәрәкәтнең экономиялелеге; ныклык; тоту бәясе; экологик куркынычсызлык.

Юл хужалыгын финанслау буенча дәүләт эшчәнлегенә бер юнәлеш булып илнең халкының һәм икътисадының минималь һәм чикләнгән финанс ресурслары булганда югары куллану үзлекләре булган автомобиль юлларына ихтыяжын максимал канәгатьләндерү тора.

Юл хужалыгының икътисадка йогынтысын бәяләү икътисади чыгымнарны бәяләүгә караганда катлаулырак проблемаларны үз эченә ала. Бу берничә сәбәп белән билгеләнә. Беренчедән, юлларның сыйфат күрсәткечләрен яхшырту яки уртача хәрәкәт тизлеген арттыру хисабына вакытны экономияләү кебек уңай нәтижәләр акчалата эквивалентта күрсәтелми. Икенчедән, күп санлы гражданнырга кагылышлы транспорт чыгымнарын киметү формасындагы нәтижәне алдан әйтү

авыр. Өченчедән, автомобиль юллары челтәрен камилләштерү белән бәйлә кайбер уңай нәтижәләргә икътисадның төрле өлкәләрендә ирешеп була. Шуңа күрә аларны сан ягыннан бәяләү һәрвакытта да мөмкин түгел.

Юл челтәренен торышын яхшырту күрсәткечләре булып торалар:

- агымдагы чыгымнарны киметү, беренче чиратта автомобиль юллары кулланучылары өчен;
- янәшәдәге территорияләренен гомуми икътисади үсешен стимуллаштыру;
- пассажирлар йөртү өчен дә, юлда булган йөкләр үтү өчен дә вакытны экономияләү;
- юл-транспорт һәлакәтләре һәм китерелгән матди зыян санының кимүе;
- сәяхәтнең уңайлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру;
- жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтләре санының кимүе.

Автомобиль юлларының социаль әһәмияте түбәндәге күрсәткечләр буенча бәяләнә ала: буш вакытны экономияләү, мәшгульлекне арттыру һәм халык миграциясен киметү һ. б.

Гомумән алганда, юл шартларының яхшыруы китерә:

- йөк һәм пассажирлар йөртү вакытын кыскарту (хәрәкәт тизлеген арттыру хисабына);
- ташу бәясен киметү (ягулык - майлау материаллары чыгымын киметү, юлларның канәгатьләнерлек булмаган сыйфаты аркасында транспорт чараларының туздыруын киметү, хезмәт житештерүчәнлеген арттыру хисабына);
- транспорт белән тәэмин итүне арттыру;
- табигать афәтләренен нәтижәләрен киметү;
- юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү;
- экологик хәлне яхшырту (хәрәкәт тизлеген арттыру, ягулык-майлау материаллары куллануны киметү хисабына).

Шулай итеп, юл шартлары илнең икътисади үсешенен барлык мөһим күрсәткечләренә йогынты ясый. Дөнъяның күп кенә илләрендә кризислы икътисади хәлләрдән чыгу юл төзелеше үсеше белән башлана. Бу шулай ук юл хужалыгына юнәлтелгән акчаларның 35-40 проценты барлык дәрәжәдәге бюджетларга юл хужалыгы оешмаларының тиешле салым түләүләре рәвешендә кайтарылуы белән аңлатыла.

1.2. Этнә муниципаль районында автомобиль юлларын һәм жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы урам тротуарларын үстерү проблемалары.

Хәзерге вакытта Этнә муниципаль районының жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлыгы 174,9 км тәшкил итә.

Автомобиль юллары әйләнә - тирә мохит, кешенәң хужалык эшчәнлегә һәм транспорт чараларының даими йогынтысына дучар, нәтижәдә юлларның техник-эксплуатация торышы үзгәрә. Аларның норматив таләпләргә туры килүе өчен төрле юл эшләрен башкару кирәк:

- автомобиль юлын һәм тротуарларны тоту – автомобиль юлының тиешле техник торышын саклау, аның техник торышын бәяләү, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәмин итү буенча эшләр комплексы;

- автомобиль юлын ремонтлау – автомобиль юлының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торгызу буенча эшләр комплексы, аларны башкарганда автомобиль юлының ышанычлылыгы һәм куркынычсызлыгының конструктив һәм башка характеристикалары кагылмый;

- автомобиль юлын капитал ремонтлау – автомобиль юлының, юл корылмаларының һәм (яисә) аларның өлешләренәң конструктив элементларын алыштыру һәм (яисә) торгызу буенча эшләр комплексы, аларны үтәү автомобиль юлының классының һәм категориясенәң билгеләнгән рәхсәт ителгән кыйммәтләре һәм техник характеристикалары чикләрендә башкарыла һәм аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылыгы һәм куркынычсызлыгының конструктив һәм башка характеристикалары кагыла, бүлеп бирү полосасының чикләре үзгәрми автомобиль юлы;

- автомобиль юлын реконструкцияләү – автомобиль юлы параметрларын, аның участокларын үзгәртү, автомобиль юлының классын һәм (яки) категориясен үзгәртүгә китерә торган яки автомобиль юлының бүлеп бирү полосасы чикләрен үзгәртүгә китерә торган эшләр комплексы.

Юллар челтәренәң торышы юлларны тоту, ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү буенча эшләренәң вакытында башкарылуы, тулылыгы һәм сыйфаты белән билгеләнә һәм турыдан-туры финанслау күләменә һәм финанс ресурсларын аларның чикләнгән күләме шартларында бүлү стратегиясенә бәйле.

Юл тармагын юл хәрәкәте интенсивлыгының даими үсүе, транспорт чараларының йөк күтәрүчәнлеген арттыру ягына хәрәкәт составының үзгәрүе шартларында финанслауның житмәве ремонт срокларын үтәмәүгә, ремонтланмаган участоклар санын туплауга, йөкләнеш дәрәжәсе нормативтан югарырак булган һәм транспорт-эксплуатация торышы канәгатьләнерлек булмаган реконструкция үткәрергә кирәк булган участоклар санын арттыруга китерә.

Күрсәткечләренә яхшырту өчен автомобиль юлларын норматив хәлгә китерүгә бүлеп бирелә торган акчаларны арттыру кирәк.

Жирле бюджетта акча булмау сәбәпле, жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тотуга акча бүлеп бирү этаплап артачак (ел саен 10-20% артачак).

Автомобиль юлларында хэрэкэт интенсивлыгының үсеш темпларын узып китү, автомобиль юлларының озынлыгы һәм үткөрү сәләте арту белән чагыштырганда, авыл жирлекләренең автомобиль юлларында аварияләр дәрәжәсенен үсүенә китерә.

Автомобиль йөртүнең фаразланган күләмнән тәмин итү өчен аларны транспорт-эксплуатация торышы буенча норматив таләпләргә туры китерү таләп ителә.

Транспорт-эксплуатация күрсәткечләре норматив таләпләргә туры килмәгән автомобиль юллары буенча башкарыла торган йөк ташуның үзкыйммәте арта, ә хэрэкэт иминлегенә начарлана.

Югарыда әйтелгәннәрне исәпкә алып, чикләнгән финанс чаралары шартларында аларны автомобиль юлларының проблемалы участоклары санын мөмкин кадәр киметү максатыннан оптималь куллану бурычы тора.

Әтнә муниципаль берәмлегендә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерүдә программа-максатлы ысулны куллану чикләнгән финанс ресурслары шартларында юл тармагының кичектергесез проблемаларын хәл итүгә системалы рәвештә акча юнәлтергә һәм барлык дәрәжәдәге бюджетларның көчләрен координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру түбәндәге куркынычлар белән бәйле:

илдә социаль-иқтисади хәлнең начарлану куркынычы, бу иқтисад үсеше темпларының һәм инвестиция активлыгы дәрәжәсенен кимүе, бюджет дефицитының барлыкка килүе, юл тармагын финанслау күләменен кимүе белән чагылыш табачак;

инфляциянең фаразланган дәрәжәдән артып китү куркынычы, төзелеш материалларына, машиналарга, махсус жиһазларга бәяләрнең артуы тизләтелгән, бу юл эшләренең бәясен арттыруга, авыл жирлегенә автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм тоту күләменен кимүенә китерергә мөмкин;

акча чыгымнары нормативлары нигезендә автомобиль юлларын карап тоту, ремонтлау һәм капитал ремонтлау эшләрен финанслауга күчүне тоткарлау куркынычы, бу программаны гамәлгә ашыру чорында авыл жирлегенә автомобиль юлларын ремонтлауда тупланган артта калуны сизелерлек киметергә һәм программада планлаштырылган күрсәткечләргә ирешергә мөмкинлек бирмәячәк.

2 БҮЛЕК. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЫ, МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ВАКЫТЫ

Муниципаль программаның максаты булып Этнэ муниципаль районы юл хужалыгының өзлексез һәм куркынычсыз эшләвен тәэмин итү тора.

Муниципаль программаның максатына ирешү жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, муниципаль берәмлекнең торак пунктлары чикләрендәге тротуарларны саклау һәм үстерү бурычын хәл итү юлы белән тәэмин ителә.

Муниципаль программа мәсьәләсен чишү түбәндәге максатчан күрсәткечләргә ирешү юлы белән тәэмин ителәчәк:

муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендә урнашкан, транспорт-эксплуатация күрсәткечләренә норматив таләпләргә җавап бирми торган жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының, урам тротуарларының озынлыгы 20% гә кадәр кимиячәк;

муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендә урнашкан жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләре саны, янәшәдәге юл шартлары аркасында, кимиячәк һәм 1 берәмлекне тәшкил итәчәк.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру бер этапта планлаштырыла.

3 БҮЛЕК. ПРОГРАММАНЫ БУЛДЫРУ НИГЕЗЛӘМӘСЕ

Программаның җаваплы башкаручысы булып Этнэ муниципаль районы Башкарма комитеты тора. 2023 елга программа чараларын финанслау күләме жирле бюджеттан 11 005,53 мең сум тәшкил итә.

Программа жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын ремонтлау, мәйданчыклар һәм яктырту, юл билгеләре кую белән ясалма тигезсезлекләр төзү, Этнэ муниципаль районы чикләрендә урнашкан жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын реконструкцияләү, капитал һәм техник ремонтлауны үз эченә ала.

Программа чараларын гамәлгә ашыру юл хәрәкәте иминлеген арттыруга, торак пунктның транспорт белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән.

Муниципаль программаның төп чаралары исемлегә муниципаль программага 1 нче таблицада китерелгән (бирелә).

4 БҮЛЕК. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары, шул исәптән жирле бюджетларга түләүләр хисабына башкарыла.

Финанслауның гомуми күләме, барлыгы – 11005,53 мең сум:

шул исәптән муниципаль юл фонды планы буенча – 9100 мең сум;
МДФ акчаларының калдыклары – 1905,53 мең сум.

5 БҮЛЕК. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРЕ

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру вакытында район территориясендә 1999 кв.м мәйданлы объектлар төзекләндереләчәк; Олы Этнә авылы, Совет урамы, озынлыгы 120 м булган тротуар төзү планлаштырыла; юл билгеләре урнаштыру белән ясалма тигезсезлекләр төзү планлаштырыла:

Олы Мәңгәр авылы, Ленин урамы

Олы Этнә авылы, К.Маркс урамы

Күәм авылы, Ленин урамы

Олы Этнә авылының юл билгеләрен урнаштыру, Олы Этнә авылының жәяүлеләр үтүе жайланмасы, Совет урамы, 2 (урта гомуми белем бирү мәктәбе).

Бу нәтижәләргә ирешү халыкның транспорт инфраструктурасының уңайлылыгы нигезендә хәрәкәт итү ихтыяжларын канәгатьләндерүне аңлата, ул халыкның тормыш сыйфатын һәм икътисад үсеше дәрәжәсен билгеләүче мөһим Параметрлар санына керә, шулай ук автомобиль юлларында йөртүчеләрнең, жәяүлеләрнең һәм балаларның куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү.

1 нче Таблица

2023 елга Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларда юл эшләре программасына кертелгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлеге

№ п/п	Объектның исеме	Көчлеге км, пог.м, кв. м
1	2	3
1	Олы Өтнә авылы, Совет урамы, 2 һәм 2в йортлар (юл һәм мәйданчык)	478 м ²
2	Түбән Көөк авылы, Татарстан урамы, 71а	633 м ²
3	Олы Өтнә авылы, Яңа урам	148 м
4	Олы Өтнә авылы, Совет урамы, 59 йорт (жәяүлеләр үтүеннән балалар бакчасына кадәр) тротуар төзелеше	120 м.
5	Олы Өтнә авылы, Совет урамы, 2 нче йорт (урта гомуми белем бирү мәктәбе) жәяүлеләр үтүен төзекләндерү	Светофор Т.7 – 2 бер.
6	Олы Мәңгәр авылы Ленин урамында тигезсезлекне төзекләндерү	ИДН – 2 бер. Юл билгеләре – 9 бер.
7	Олы Өтнә авылы, К.Маркс урамында тигезсезлекне төзекләндерү	ИДН – 1 бер. Юл билгеләре – 4 бер.
8	Күәм авылы, Ленин урамында тигезсезлекне төзекләндерү	ИДН – 1 бер. Юл билгеләре – 4 бер.
9	Олы Өтнә авылында билгеләр кую	12 шт.